

Duhovne popijevke korizmenoga vremena iz Hercegovine (8)

Prof. don Niko Luburić

(nastavak)

59. Gorko plače Gospa draga

Pjevač:

Ime i prezime: **Anđa Njavro**

Starost: **80 godina**

Zvanje: **domaćica**

Rodom iz: **Cerovica, župa Hrasno**

Ostali podaci: **djevojačko prezime**

Maslač

Zapis:

Datum: **29. studenoga 1995.**

Mjesto: **Cerovica, župa Hrasno**

Pokrajina: **Hercegovina**

Zapisao: **Niko Luburić, svećenik**

Mostarske biskupije

Tiskano: **ne**

♩ = 58

Gor - ko pla - će Go - spa dra - ga,
o - na mi - la Maj - ka bla - ga.

Radi muke Sina svoga,
Sina svoga predragoga.
Gorko plače Majka sveta,
Majka Sina razapeta,
Radi smrti Sina svoga,
Spasitelja našeg Boga.
O kako je rastužena,
Najsvetija od svih žena,
Ona divna i nevinna,
Najboljega Majka Sina.
A tko ne bi zaplakao,
Kome ne bi bilo žao,
Kada plače kada pati,
Božja Mati, naša Mati?
Oj kršćani, zaplačimo,
Svojim plačem utješimo,
Onu tužnu mučenicu,
Svetu Majku i Djevicu.
Ah, naša su grješna djela,
Spasitelja razapela,
A ona su kriva bila,
Što ti plačeš, Majko mila.
Pred smrt svoju Isus sjede,
Da vazmeno janje jede,
I s njime je oko stola
Bilo dvanes' apostola.

Uze kruh u ruke časne,
Diže k nebu oči jasne,
I nad kruhom onu večer,
Ove svete riječi reče:
"Od ovoga svi uzмите,
Svi uzмите i jedite.
Jer je ovo Tijelo moje,
Što ću dati za ovce svoje."
Kad im dade svoje Tijelo,
Našim dušam slatko jelo,
Onda vina čašu prima
I govori ovo njima:
"Pijte svi iz čaše ove,
U njoj Krv je Žrtve nove.
U njoj Krv je moja sveta,
Što će proteć za spas svijeta."
To posljednja večer bila,
Uspomena za nas mila,
Kada Bog vas sebe sama
Kao hranu dade nama.
Tako Isus ustanovi,
Žrtvu novu, zavjet novi,
Ustanovi svetu tajnu,
Ljubav divnu i beskrajnu.
U tom času Juda bio
Spasitelja ostavio.

U noć tamnu Juda ode,
Strast i pak'o njega vode.
Židovske je poglavice
Potražio u sred mice,
Što ćete mi vedi dati,
Pa ću Njega vam izdati?
Pogodba je bila laka,
Za trideset srebrenjaka
Juda izda Učitelja,
Svega svijeta Spasitelja.
I već kasno noć bijaše
Od večere kad ustaše.
Tad je Gospa doma bila
I straha je pretrpila,
A znala je Gospa mila
Da se ura približiva.
U kojoj će Sin joj sveti
Muku i smrt pretrpjeti.
U to Ivan njenoj kući
Stiže tužno uzdišući.
Pred Ivana Gospa stala,
Sa strahom ga upitala:
"O Ivane, reci što je,
Što su suzne oči tvoje?
Kaži Majci svu istinu,
Što se zgodi mome Sinu?"
"Gospa draga svu istinu
Kazat ću ti o tvom Sinu,
Al' će ona gorka biti,
Dušu će ti izraniti.
Po večeri mi smo bili,
Gospodina ispratili,
Sve do vrta onog vani
Što se zove Getsemani.
Ondje Isus često bio
I Ocu se svom molio,
Jude nije bilo s nama,
Odnijela ga strast i tama.
U vrtu je Isus stao
I od svih nas odabrao
Petra i još brata moga,
I ljubimca mene svoga.
Dalje mi smo s Njime pošli,
Do sred vrta kad smo došli.
'Ostanite ovdje', reče,
A On malo dalje kleče.
Tada molit Isus poče:
'Svemogućući dobri Oče,
Ti učini da me mine
Ovaj kalež pun gorčine.

Ne može li tako biti,
Tebi ću se pokoriti.
Neka bude volja Tvoja,
Volja Tvoja, a ne moja.'
Nas trojicu san obuze,
On nas milo budit uze:
'Zašto niste sa mnom bili,
Sa mnom bili i molili?
Sa mnom b'ijte i molite,
Da napasti odolite.'
Duša bi se borit htjela,
A ne dade slabost tijela.
Tako tripud On molio,
Dvaput k nama dolazio.
Tad u smrtnoj njega stravi,
Sve ga obli znoj krvavi.
Onda posla Otac svoga
Poslanika anđelskoga.
On utješi tvoga Sina,
Našeg milog Gospodina.
U to k nama Isus sađe
I u snu nas opet nađe,
Pa nas budi i povika:
'Eto moga izdajnika.'
U to Juda s četom dođe,
Pa Isusu ravno pođe.
'Zdravo da si, Učitelju,'
Reče Juda Spasitelju.
Poljubac mu Juda dade
I spoljupca Njeg' izdade,
Al' ga Isus njeno kori,
Blago njemu progovori:
'Prijetelju što bi htio,
Juda što si učinio.
Ljubljet Sina čovječjega,
Zar izdati hoćeš Njega?'
Isus znajući što će biti
Dragovoljno u smrt hiti.
Sam se preda vodi ćete,
Da mu vežu ruke svete.
Mi, Njegovi učenici
Pobjegosmo, ah jadnici.
A s Njim četa dalje ode,
Da ga dvoru Ani vode.
Njima želja jes' jedina,
Da usmrte Tvoga Sina.
Eto, Majko, što se zbiljo,
Što se Njemu dogodilo!"
Kad joj Ivan ovo reče,
Na pod Gospa bolno kleče.

Mač probode dušu njenu,
 Dušu teško rastuženu.
 Zgospom svete žene bile,
 Da bi tužnu utješile.
 Među njima sveta Mati,
 Poče tužno uzdisati:
 "O Isuse, slasti moja,
 Kako trpi duša Tvoja.
 Oh koliko Tebi boli
 Zadadoše apostoli.
 O Isuse, Sine mili,
 Svi su Tebe ostavili.
 Zar se tako ljubav plaća,
 Zar se tako ljubav vraća?
 Jao Juda, nesretniče,
 Spasitelja izdajniče.
 Jao Juda, tvoja zgloba
 Ucvili me sve do groba.
 Ti mi dragog Sina ote,
 Ti učini nas sirote.
 Oh sretan bi Juda bio,
 Da se nisi ni rodio.
 O Ivane, prati mene
 I sestre mi premilene,
 Da vidimo Gospodina,
 Moga milog, slatkog Sina.
 Ajmo i mi Njega pratit,
 Ajmo i mi s Njime patit.
 S Tobom ćemo svi umrijeti,
 O Isuse, Bože sveti."
 U dvor Ane kad je zašla,
 Svezanoga Sina našla.
 I još ondje sluga bio,
 Po licu ga udario.
 Videć Majka rastužena
 Sina tako ponižena,
 Od boli je zaplakala
 I tužno je zajecala:
 "O Isuse, slatki jao,
 Što si danas dočekao!"
 Dignu oči k nebu gori,
 Preblaženo progovori:
 "O Isuse, grešna ruka
 Nezahvalnog Tvoga puka
 Svezala je Tebe Boga,
 Stvoritelja predobroga.
 Udaraju nemilice
 Tvoje sveto milo lice.
 Tvoje Majke milovanje,
 Svega neba radovanje.
 O kako je nagrđeno
 Tvoje lice božanjstveno.
 Suzama će milo moje,
 Majka oprat lice tvoje."
 Uz sovanje i uz viku,
 Kajfi prvom svećeniku,
 Narod vodi svog Mesiju,
 Nemilo ga putem biju.

Svjedoci su ondje bili
 Što su krivo svjedočili.
 Ali Isus na sve ovo
 Ne htje reć ni jedno slovo.
 Kajfa dođe na sredinu,
 Pa on reče Božjem Sinu:
 "Zašto šutiš, de govori,
 Što te pitam odgovori?!"
 Ja u ime živog Boga,
 Pitam Tebe tuženoga.
 Reci nama da li Ti si,
 Krist Sin Božji ili nisi?"
 Pred saborom svećenika,
 Starješina, književnika
 Isus usta otvorio,
 Pa svečano govorio:
 "Sin sam Božji jes' istina
 I čovječjeg jednog sina.
 Vidjet ćete s desne Boga,
 Boga Oca Svemožnoga."
 Čuvši Kajfa riječ istine,
 Dere halje od ljutine.
 Pa on veli: "Svi ste čuli
 Kako ovaj Boga huli."
 Pa zapita narod cijeli,
 Šta on na tu hulu veli.
 A povika narod cio:
 "Tešku smrt je zaslužio!"
 Cijele noći iza toga
 Isusa su preblagoga
 Nemilice udarali,
 Udarali i pljuhali.
 Ujutro ga rulja hvata,
 Vodeći ga pred Pilata.
 Te vikahu zlobni ljudi:
 "Ti zločincu ovom sudi."
 Pilat veli tad narodu:
 "Vodite ga vi Herodu,
 Galilejac On je rodom,
 Nek se sudi pred Herodom."
 A Heroda zgoda ova
 Uvelike obradova.
 On bi čudo vidjet htio,
 Što bi Isus učinio.
 Ispuniti Isus ovu
 Nehtje želju Herodovu.
 Ljutit Herod radi toga,
 Spasitelja nevinoga,
 Zaodjenu u bjelinu
 Izvodi ga pred svjetinu.
 Pred Isusa svi su stali,
 Ko luđaka ismijali.
 Sad ga opet rulja hvata
 Vodeći ga pred Pilata.
 Isusova sveta Mati
 Svoga Sina opet prati.
 "O Isuse, Bože dragi,
 O Isuse, moj preblagi.

Vječna mudrost sa visina
 Preblagoga Božjeg Sina.
 Stuge mi se srce svija,
 Dušu moju mač probija."
 Tad vas narod kao jedan,
 Isusove krvi žedan,
 Iza glasa viče svega:
 "Raspni, raspni, raspni Njega!"
 Pilatu ga bilo žao,
 Pa ga pustit nastojao.
 Pa narodu veli opet:
 "Zar ću kralja vašeg propet!?"
 Narod viče još bjesnije:
 "Kralj naš drugi nitko nije,
 Nego cesar slavnog Rima,
 On kraljuje nama svima!
 Isus sebe kraljem gradi,
 Protiv cara svuda radi!"
 Zapitao Pilat Krista:
 "Jesi li ti kralj zaista?"
 Isus usta otvorio,
 Pa svečano govorio:
 "Ja Kralj jesam, al' prijestolje
 Moje nije ovdje dolje.
 Na svijet dođoh rad istine,
 Da istina zemljom sine."
 Pilat veli opet njima,
 Okrutnima Židovima:
 "Ja ne mogu putit toga,
 Pravednika nevinoga.
 U vas stari običaj je,
 Koji vama pravo daje,
 Da o Vazmu iz zatvora
 Pustim jednog od zlotvora,
 Il' Barabu okrutnoga,
 Ili kralja židovskoga?"
 "Ti Barabu pusti samo,
 Mi Isusa ne trebamo.
 Na križ, na križ, raspni toga,
 Raspni kralja židovskoga!"
 Ovu viku Gospa sluša
 I njezina sveta duša.
 Od boli je zadrhtala
 I gorko je zaplakala:
 "O Isuse, slatki jao,
 Šta si danas dočekao.
 Ovaj narod je 'Hosana'
 Pjevo Tebi ovih dana.
 Pjevo Tebi, miljeniku,
 A sad kliče razbojniku.
 Njima život poklanjaju,
 A smrt Tebi pripravlja.
 Kako Tebe bolit mora,
 Nezahvalnost toga stvora."
 Tad Isusa uhvatiše,
 Teški križ mu naprtiše.
 Isus teret nosi rado,
 A za grešno svoje stado.

Pod teretom On posrnu
 I na zemlju pađe crnu.
 Pokraj Majke On je pao,
 Bolan susret jao, jao.
 Sretoše se oči mile,
 To su strašne boli bile.
 "Oh da mogu mjesto Tebe,
 Ja uzeti križ na sebe,
 Da olakšam boli Tvoje,
 O Isuse, milo moje."
 A razbojnik s lijeve strane
 Rugati se Njemu stane.
 Onaj s desne skrušen bio,
 Pa Isusa zamolio:
 "A smiluj se sluzi svome,
 Meni jadnom i grešnome.
 Ti se mene grešna sjeti
 Kada u raj dođeš sveti."
 Isus milo gleda toga,
 Razbojnika skrušenoga.
 Pa na molbu i kajanje,
 Daje njemu obećanje:
 "Ja zaista kažem tebi,
 U raj ću te uzet k sebi.
 Pa još danas ti u momu
 Bit ćeš raju presjajnomu."
 "O Isuse, Bože blagi,
 O Isuse, moj predragi.
 Čovjek boli jao ti si,
 Već čovjeku sličan nisi.
 Ruke su ti probodene,
 Noge su ti probijene,
 Glava trnjem ovjenčana,
 Sav si kao jedna rana.
 Ono blago lice Tvoje
 Kao tužno krvavo je.
 O da oće, Sine sveti,
 Mene s Tobom razapeti.
 Umrla bih s Tobom rado,
 Moja srećo, moja nado."
 S križa Isus dolje gleda,
 Pa Ivanu Majku preda.
 "Majko, evo sina tebi,
 Ivan će te uzet k sebi.
 Ti Ivane Majku svoju
 Primi kao Majku svoju."
 I postade onog dana
 Ona Majka svih kršćana.
 Onda oko ure treće,
 Iza glasa Isus reče:
 "Ah moj Bože uzvišeni,
 O moj Bože preljubljeni.
 O dobroto i ljubavi,
 Zašto mene Ti ostavi.
 Oče mili svršeno je,
 Sad u ruke svete Tvoje.
 Svoju dušu ja predajem,
 Za spas ljudi život dajem."

(nastavlja se)